

Årsrapport 2022

Indhold

Resumé	5
Indledning	8
1. Om Socialtilsyn Midt	9
1.1 Socialtilsynets kerneopgaver	9
1.2 Hvem fører Socialtilsyn Midt tilsyn med	10
1.3 Socialtilsynets organisering og medarbejdere	11
2. Socialtilsynets virke 2022 - gennemgang af det kvantitative data	12
2.1 Inddragelse af godkendelser og ophørte tilbud og plejefamilier	16
2.2 Nye sociale tilbud og plejefamilier i 2022	17
2.3 Gennemførte tilsynsbesøg	19
2.4 Sanktionssager og baggrunden herfor	20
2.5 Tilbudsstrukturen i 2022	22
2.6 Henvendelser om bekymrende forhold (whistleblower)	24
2.7 Sagsbehandlingstider i 2022	27
2.8 Aktindsigt 2022	28
2.9 Ankeafgørelser i 2022	28
2.10 Magtanvendelser	29
3. Økonomi	33
3.1 Socialtilsyn Midts økonomi 2022	33
3.2 Tilsynstakster og objektive finansieringsandele	34
4. Den generelle kvalitet i sociale tilbud og plejefamilier	36
5. Socialtilsyn Midts fokuspunkter i årsrapporten 2022	38
5.1 Implementering af den faglige vejledning vedr. socialtilsynenes dialogforpligtelse	38
5.2 Implementering af ændring af lov om socialtilsyn, herunder oprettelse af specialistfunktion i Socialtilsyn Midt	41
5.3 Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2022	42

Resumé

I det følgende findes en kort oversigt over Socialtilsyn Midts virke 2022, hovedkonklusionerne i Socialtilsyn Midts vurdering af kvaliteten i tilbuddene og de fokuspunkter, som belyses i årsrapporten for 2022.

Kvantitativ opgørelse af Socialtilsyn Midts virke 2022

Antal tilbud og plejefamilier

- 1.224 plejefamilier
- 486 sociale tilbud (herunder 139 koncerner og koncernlignende konstruktioner)

Antal ny-godkendelser

- 65 plejefamilier
- 11 sociale tilbud

Antal tilbagekaldte godkendelser

- 6 plejefamilier
- 4 sociale tilbud

Henvendelser om bekymrende forhold (whistleblows)

I 2022 modtog Socialtilsyn Midt i alt 473 whistleblows, som fordeler sig med:

- 53 henvendelser vedrørende plejefamilier
- 420 henvendelser vedrørende tilbud

Antal iværksatte påbud og skærpede tilsyn

I 2022 udstedte Socialtilsyn Midt:

- Godkendt med påbud, 3 tilbud og 0 plejefamilier
- Ingen skærpede tilsyn med påbud
- Skærpet tilsyn, 4 tilbud og 2 plejefamilier

Ankeafgørelser 2022

Socialtilsyn Midt har i 2022 fået 16 afgørelser retur fra Ankestyrelsen:

- 7 vedrørte tilbud
- 1 vedrørte en privatpersons klageadgang over en tilbudssag
- 1 vedrørte aktindsigt
- 6 vedrørte plejefamilier
- 1 vedrørte en klage over socialtilsynets sagsbehandling

Magtanvendelser 2022

I 2022 har Socialtilsyn Midt modtaget og registreret:

- 1312 magtanvendelser på børn- og ungeområdet
- 6250 magtanvendelser på voksenområdet

Kvalitet i tilbuddene

I 2022 har alle sociale tilbud og plejefamilier modtaget mindst ét driftsorienteret tilsynsbesøg i henhold til lov om socialtilsyn. Data indhentet i forbindelse med tilsynsbesøgene viser, at den generelle kvalitet er meget tilfredsstillende og både tilbud og plejefamilier kan sikre de anbragte borgeres trivsel, sundhed og udvikling. Socialtilsyn Midts konklusion er, at både tilbud og plejefamilier generelt kan tilbyde de rette betingelser for anbragte borgere og dermed sikre omsorg, trygge rammer, medbestemmelse, trivsel og udvikling for den enkelte borger.

Socialtilsyn Midts fokuspunkter i 2022

Socialtilsyn Midt har i 2022 valgt at belyse følgende fokuspunkter i årsrapporten:

- Implementering af den faglige vejledning om socialtilsynenes dialogforpligtelse
- Implementering af lovændring i lov om socialtilsyn, herunder oprettelse af specialistfunktion i Socialtilsyn Midt
- Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2022

Implementering af den faglige vejledning til socialtilsynenes dialogforpligtelse

I 2021 udgav Social- og boligstyrelsen en faglig vejledning vedr. socialtilsynenes dialogforpligtelse. Socialtilsyn Midt har derfor i 2022 haft et stort fokus på at implementere vejledningen til tilsynspraksis. Vejledningen indeholder faglige anbefalinger til omsætning af dialogforpligtelsen og bidrager til udvikling og kvalificering af den dialog, vi som socialtilsyn har med tilbud, plejefamilier, regioner og kommuner.

Implementering af lovændring i lov om socialtilsyn, herunder oprettelse af specialistfunktion i Socialtilsyn Midt

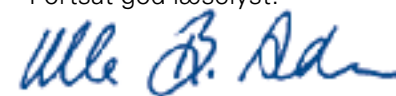
Pr. 1. februar 2022 trådte store dele af lovændringerne omkring det styrkede tilsyn i kraft. Lovændringen omhandler styrkelse af det faglige og det økonomiske tilsyn med landets sociale tilbud. Socialtilsyn Midt har derfor haft et stort fokus på at implementere den nye lovændring gennem en række nye arbejdsgange og processer med udgangspunkt i økonomiske og juridiske kompetencer. Med oprettelsen af specialistfunktionerne modtog Socialtilsyn Midt 112 tilbud i sommeren 2022, hvilket har haft en markant indflydelse på Socialtilsyn Midts portefølje på tilbudsområdet.

Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2022

I efteråret 2022 foretog Socialtilsyn Midt den årlige tilfredshedsundersøgelse. 1223 plejefamilier og 371 tilbud fik tilsendt spørgeskemaet. Ud af det samlede antal respondenter har 705 plejefamilier (58%) og 237 tilbud (64%) besvaret tilfredshedsundersøgelsen. Tilfredshedsundersøgelsen havde bl.a. fokus på den samlede tilfredshed med Socialtilsyn Midt samt dialogen imellem tilbud/plejefamilie og socialtilsyn.

Tilfredshedsundersøgelsen fra 2022 viste bl.a., at der er en høj samlet tilfredshed med Socialtilsyn Midts arbejde på både plejefamilieområdet og tilbudsområdet.

Fortsat god læselyst!

Ulla B. Andersen
Tilsynschef

Indledning

Der er fem socialtilsyn i Danmark, som hver især har ansvar for at godkende og føre tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier inden for de fem geografiske regioner i Danmark. Socialtilsyn Midt fører primært tilsyn med tilbud og plejefamilier i kommunerne i Region Midt (med undtagelse af Silkeborg Kommune) samt Faaborg-Midtfyn Kommune.

Fra juli 2022 blev Socialtilsyn Midt tilsynsførende myndighed for sociale tilbud, der indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion og har derfor i 3. og 4. kvartal i år ført tilsyn med tilbud placeret over hele landet.

Socialtilsyn Midt arbejder for at sikre tryghed og de bedste rammer for de mest udsatte borgere. Samtidig arbejder Socialtilsyn Midt på at sikre kvalitet og løbende udvikling i de sociale tilbud. Dette fokus kræver et tæt samarbejde med både tilbud og plejefamilier – og borgernes tarv er i centrum.

Hvert år laver Socialtilsyn Midt en årsrapport, der indeholder et tilbageblik på socialtilsynets arbejde og økonomi i det foregående år samt et billede af den generelle kvalitet i de sociale tilbud og plejefamilier for 2022. Derudover bliver der hvert år valgt en række fokusområder, som årsrapporten kort udfolder.

1. Om Socialtilsyn Midt

1.1 Socialtilsynets kerneopgaver

Overordnet har socialtilsynet to primære opgaver:

- Godkendelse af nye plejefamilier og sociale tilbud
- Føre driftsorienteret tilsyn med eksisterende plejefamilier og de sociale tilbud, der er omfattet af socialtilsynets tilsynsopgave.

Godkendelse af nye plejefamilier og sociale tilbud

Godkendelsen af nye tilbud og plejefamilier sker på baggrund af en ansøgning. Godkendelsesprocessen ser forskellig ud for plejefamilier og for tilbud, men udgangspunkter er, at socialtilsynet undersøger ansøgers forudsætninger for at opfylde betingelserne for godkendelse. En godkendelse tager udgangspunkt i både socialfaglige, pædagogiske, økonomiske og juridiske krav til kvaliteten.

Driftsorienteret tilsyn med eksisterende plejefamilier og sociale tilbud

Socialtilsynene skal løbende sikre, at godkendte tilbud og plejefamilier opretholder den fornødne kvalitet. Ifølge lov om socialtilsyn §7, stk. 3, skal socialtilsynene aflægge mindst ét driftsorienteret tilsynsbesøg hos de sociale tilbud og plejefamilier. Centerkonstruktioner og tilbud med flere afdelinger skal have fysisk besøg på alle adresser og afdelinger mindst én gang om året i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn. De overordnede formål med tilsyn er:

- Et professionelt og uafhængigt tilsyn
- Forhindre misbrug og overgreb på tilbuddets borgere
- Kvalitet i de sociale tilbud
- Effektivitet i indsatsen

Kvalitetsmodellen og tilsynsrapporten

Når det skal vurderes om et tilbud eller plejefamilie har den fornødne kvalitet bruges kvalitetsmodellen, der består af 7 temaer. Kvalitetsmodellen udgør således en ramme for vurderingen og understøtter det tilsynsfaglige skøn, der altid foretages i den konkrete vurdering af kvaliteten i et tilbud eller i en plejefamilie. Udover de 7 temaer i kvalitetsmodellen vurderes tilbuddenes og plejefamiliernes samlede kvalitet også på baggrund af tilbuddets og plejefamiliens økonomi.

Efter et tilsynsbesøg udarbejdes en tilsynsrapport, der indeholder socialtilsynets bedømmelse og vurdering af om tilbuddet eller plejefamilien har den fornødne kvalitet og samlet set fortsat opfylder betingelser for godkendelse.

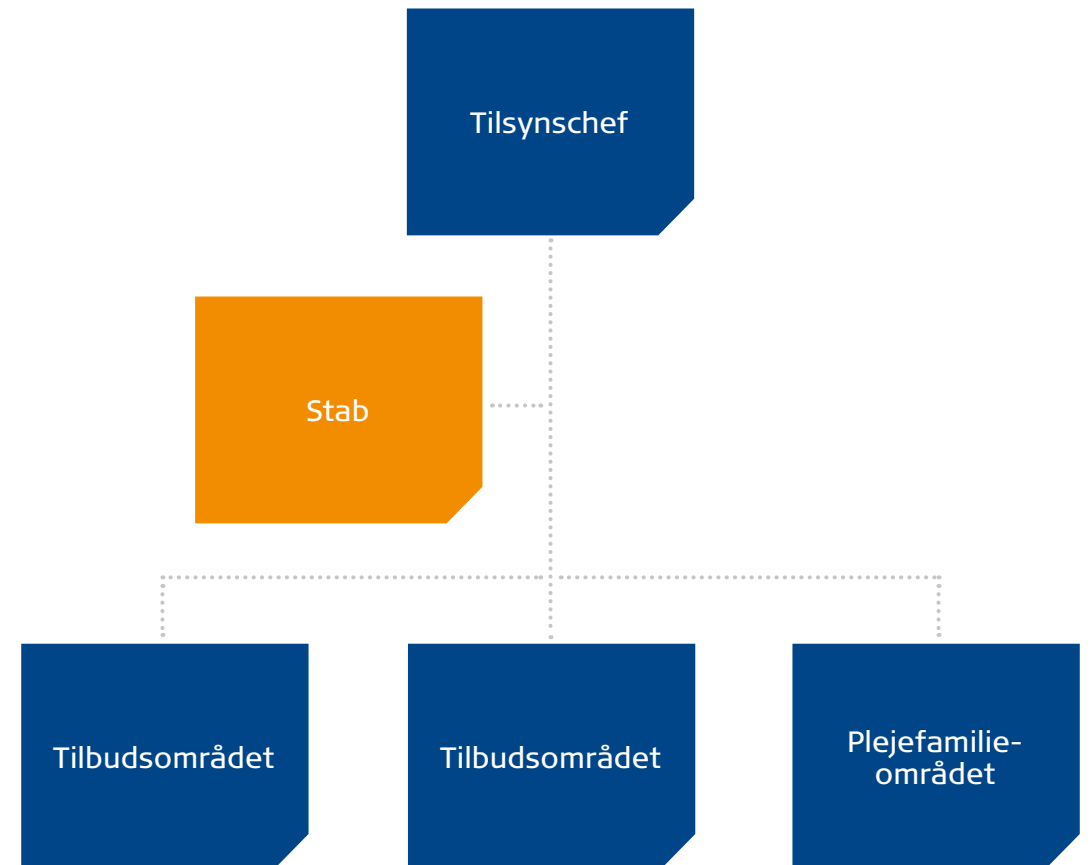
Kvalitetsudvikling og kontrol

I forbindelse med vurderingen af et tilbud eller en plejefamilies kvalitet har socialtilsynet mulighed for at fremhæve et udviklingspotentiale for tilbud og plejefamilier. Dette gøres ved brugen af udviklingspunkter og opmærksomhedspunkter. Socialtilsynet kan desuden træffe afgørelse om påbud, skærpet tilsyn eller ophør af godkendelse, hvis tilbud eller en plejefamilie ikke leverer den fornødne kvalitet. Det er Socialtilsyn Midts oplevelse, at de fleste sanktionssager har et konstruktivt forløb, som fører til genoprettelse af kvaliteten.

1.3 Socialtilsynets organisering og medarbejdere

Socialtilsyn Midt er en kommunal myndighed, som organisatorisk er forankret i Børne- og Familieafdelingen i Silkeborg Kommune. Socialtilsyn Midt var i 2022 organiseret som vist nedenfor.

1.2 Hvem fører Socialtilsyn Midt tilsyn med

Socialtilsyn Midt har ansvar for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier:

- Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1-3, i lov om social service
- Opholdssteder og døgninstitutioner for børn og unge efter § 66, stk. 1, nr. 6-8 i lov om social service
- Botilbud til voksne efter §§ 107, 108, 109 og 110 i lov om social service. Det omfatter herberger og krisecentre samt midlertidige og længerevarende botilbud til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 og § 101a i lov om social service
- Alkoholbehandlingstilbud efter sundhedslovens § 141
- Botilbud, hvor der ydes hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service

Yderligere fører socialtilsynet tilsyn med støtte efter bl.a. servicelovens § 85 til borgere, der bor i plejeboliger eller lignende boformer f.eks. almenboligloven §§ 105, 149a og lejeloven, hvor borgeren er visiteret til boligen af kommunen og hvor støtten ydes af et fast personale, som udgår fra servicearealer i tilknytning til boligerne.

Socialtilsyn Midt har pr. 1 december 2022 ansat 94 medarbejdere fordelt på 89,9 årsværk:

- 1 tilsynschef (kandidatuddannet)
- 4 afdelingsledere (bachelor- og kandidatuddannede)
- 2 fagkonsulenter (bacheloruddannede)
- 5 jurister (kandidatuddannede)
- 4 økonomikonsulenter (kandidat- og HK uddannede)
- 2 akademiske medarbejdere (kandidatuddannede)
- 6 administrative medarbejdere (HK-uddannede)
- 3 studentermedhjælpere
- 26 tilsynskonsulenter på plejefamilieområdet (bachelor- eller kandidatuddannede)
- 41 tilsynskonsulenter på tilbudsområdet (bachelor- eller kandidatuddannede)

2. Socialtilsynets virke 2022 – gennemgang af det kvantitative data

Alle sociale tilbud og plejefamilier skal have mindst ét tilsyn om året jf. lov om socialtilsyn. I 2022 har Socialtilsyn Midt aflagt alle sociale tilbud og plejefamilier mindst et tilsynsbesøg enten som anmeldt eller uanmeldt. Jf. lov om socialtilsyn skal alle afdelinger på et tilbud have fysisk tilsynsbesøg. Har et tilbud f.eks. 5 afdelinger skal tilbuddet have 5 fysiske tilsynsbesøg. Plejefamilier skal også have et fysisk tilsynsbesøg om året i henhold til lovgivningen. I 2022 er der flere tilbud og plejefamilier, der har fået et eller flere tilsynsbesøg udover det lovpligtige tilsynsbesøg. Når der aflægges ekstra tilsynsbesøg, kan det være f.eks. være pga. ændring af godkendelsen, undersøgelse af indkomne whistleblower eller opfølgning på sanktioner.

Fra 2021 til 2022 er porteføljen på plejefamilieområdet faldet med 30 plejefamilier fra 1254 til 1224. På tilbudsområdet er der sket en stigning i porteføljen med 115 tilbud fra 371 i 2021 til 486 i 2022. I 2022 har Socialtilsyn Midt fået overdraget 112 nye tilbud fra henholdsvis Socialtilsyn Øst, Socialtilsyn Syd og Socialtilsyn Nord i forbindelse med implementeringen af ny lovgivning og den tilhørende oprettelse af specialistfunktioner. Her har Socialtilsyn Midt sammen med Socialtilsyn Hovedstaden fået tilsynsmyndigheden med alle koncerner og koncernlignende tilbud.

Socialtilsyn Midts portefølje 2022

1224 plejefamilier
486 sociale tilbud herunder:

- 139 koncerner og koncernlignende tilbud

2.1 Inddragelse af godkendelser og ophørte tilbud og plejefamilier

Inddragelse af godkendelser på plejefamilieområdet

- I 2022 mistede 6 plejefamilier deres godkendelse som følge af en afgørelse fra Socialtilsyn Midt. Når en plejefamilie mister sin godkendelse, og ikke længere må arbejde som plejefamilie, beror det på en vurdering af, at plejefamilien ikke længere kan levere den fornødne kvalitet i forhold til plejeopgaven. Mangelfuld kvalitet kan skyldes flere forskellige faktorer f.eks. ændringer i familiedynamikken, samarbejdsvanskeligheder i forhold til det anbragte barns forældre, sygdom, manglende kompetencer og ændrede fysiske rammer og økonomi.

Ophørte plejefamilier

- 97 plejefamilier valgte selv at stoppe i 2022. Det er 17 plejefamilier færre end i 2021, hvor 114 plejefamilier valgte at stoppe. Grunden til, at plejefamilier ønsker at stoppe, kan f.eks. skyldes alder, skilsmisse, flytning, nyt arbejde, familieførøgelse eller udfordringer med egne børn. Der er også nygodkendte plejefamilier, som vælger at stoppe, fordi de oplever, at de ikke kommer i betragtning til plejeopgaver. De ønsker ikke at stå til rådighed uden udsigt til plejeopgaver.

De 97 ophørte plejefamilier fordeler sig på følgende tilbudstyper (typologier):

- 63 var godkendt til almen plejefamilie, § 66 stk. 1 nr.1
- 31 var godkendt til forstærket plejefamilie, § 66 stk. 1 nr. 2
- 3 var godkendt til specialiseret plejefamilie, § 66 stk. 1 nr. 3
- I 2022 ophørte 2 plejefamilier pga. manglende plejeopgaver. Hvis en plejefamilie ikke har haft en plejeopgave i 3 år, bortfalder godkendelse.

Tabel 2.1.1 Antal tilbagekaldte godkendelser på plejefamilieområdet 2022

Eksisterende plejefamilier	
Inddragelse af godkendelser (ikke godkendt)	6
Ophørte plejefamilier	97
Godkendelse bortfaldet	2

Inddragelse af godkendelser på tilbudsområdet

- I 2022 mistede 4 tilbud deres godkendelse, fordi de ikke kunne levere den nødvendige kvalitet og sikre borgernes trivsel.

Ophørte sociale tilbud

- I 2022 ophørte 5 tilbud af egen drift. I 2021 lå tallet på 11 ophørte tilbud. Når et tilbud lukker, kan det bl.a. skyldes faldende beboerantal, dårlig økonomi, sammenlægning med et andet tilbud eller at tilbuddet ikke længere er omfattet af lov om socialtilsyn.

De ophørte tilbud fordeler sig på følgende tilbudstyper:

- Socialpædagogisk opholdssted, § 66 stk. 1 nr. 6
- Åben døgninstitution, § 66 stk. 1 nr. 7
- Botilbud til ophold, § 107
- Kvindekrisecenter, § 109

Tabel 2.1.2 Antal tilbagekaldte godkendelser/ansøgninger på tilbudsområdet 2021

Eksisterende sociale tilbud	
Inddragelse af godkendelser (ikke godkendt)	4
Ophørte tilbud	5

2.2 Nye sociale tilbud og plejefamilier i 2022

Nygodkendte plejefamilier

I alt har Socialtilsyn Midt i 2022 modtaget 113 ansøgninger om at blive godkendt som plejefamilie. Ud af de 113 ansøgninger er 65 nye plejefamilier blevet godkendt. I 2021 blev der godkendt 50 nye plejefamilier.

De godkendte plejefamilier fordeler sig på følgende tilbudstyper (typologier):

- 35 blev godkendt til almen plejefamilie, § 66 stk. 1 nr. 1
- 27 blev godkendt til forstærket plejefamilie, § 66 stk. 1 nr. 2
- 3 blev godkendt til specialiseret plejefamilie § 66 stk. 1 nr. 3

Ikke godkendte nyansøgere og tilbagekaldte ansøgninger på plejefamilieområdet

Ud af puljen på de 113 ansøgninger er der også ansøgere, som afbryder godkendelsesprocessen og trækker deres ansøgning tilbage. Andre ansøgere vælges fra i screeningsprocessen, da de ikke har de fornødne kompetencer m.m.

- I 2022 kunne 2 ansøgere ikke godkendes. Ansøgerne bliver i godkendelsesprocessen screenet og interviewet med henblik på at undersøge om ansøgerne kan varetage arbejdet som plejefamilie. I nogle tilfælde kan ansøgerne ikke godkendes, og det kan f.eks. skyldes manglende kompetencer, økonomi, ikke egnede fysiske rammer eller egne børns alder og trivsel.
- I 2022 trak 64 ansøgere deres ansøgninger tilbage. Når ansøgere vælger at trække deres ansøgning tilbage, skyldes det oftest, at der under godkendelsesprocessen sker ændringer i familiens situation. Familien kan ansøge igen, når den familiemæssige situation er faldet på plads.

Tabel 2.2.1 Nye plejefamilier 2022

Nye plejefamilier	
Nygodkendte plejefamilier	65
Ikke godkendte nyansøgere	2
Ansøgninger trukket tilbage	64

Nygodkendte sociale tilbud

I 2022 godkendte Socialtilsyn Midt 11 sociale tilbud.

De godkendte tilbud fordeler sig på følgende tilbudstyper:

- 2 tilbud - Botilbud til længerevarende ophold, § 108
- 4 tilbud - Botilbud til midlertidige ophold, § 107
- 3 tilbud – Almen ældrebolig/handicapvenlig, § 105
- 2 tilbud – Socialpædagogisk opholdssted, § 66, stk. 1, nr. 6

Ikke godkendte nyansøgere og tilbagekaldte ansøgninger på tilbudsområdet

- I 2022 blev alle ansøgere, der gennemførte godkendelsesprocessen, godkendt.
- I 2022 trak 3 ansøgere deres ansøgninger tilbage under godkendelsesprocessen. På tilbudsområdet er det ligeledes muligt at ansøge igen på et senere tidspunkt.

Tabel 2.2.2 Nye tilbud 2021

Nye tilbud	
Nygodkendte sociale tilbud	11
Ikke godkendte nyansøgere	0
Ansøgninger trukket tilbage	3

2.3 Gennemførte tilsynsbesøg

De følgende tabeller viser data for tilsynsbesøg inklusiv gennemførte tilsyn i 2022, hvor tilsynsblanketten er uploadet til tilbudsportalen i januar 2023. I nedenstående tabel er uanmeldte ej truffet ikke inkluderet.

Tabel 2.3.1 Antal gennemførte tilsynsbesøg i 2022

Traditionelle tilbudstyper	
Plejefamilier (inkl. nygodkendelser + lukkede plejefamilier)	1.530
Sociale tilbud (inkl. nygodkendelser + lukkede tilbud)	935
I alt	2.465

Nedenstående tabel viser det samlede antal tilsynsbesøg i 2022 fordelt på driftsorienteret tilsyn og nygodkendelser.

Tabel 2.3.2 Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg 2022 fordelt på plejefamilier

Socialtilsyn Midt			
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte	Uanmeldte ej truffet
Driftsorienterede tilsyn	1.566	700	158
Nygodkendelser	198	1	0
I alt	1.764	701	158

Nedenstående tabel illustrerer, hvordan de anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg har fordelt sig på henholdsvis plejefamilie- og tilbudsområdet.

Tabel 2.3.3 Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg 2022 fordelt på plejefamilier

Plejefamilier			
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte	Uanmeldte ej truffet
Driftsorienterede tilsyn	903	441	152
Nygodkendelser	186	0	0
I alt	1.089	441	152

Tabel 2.3.4 Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg 2022 fordelt på tilbud

Tilbud			
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte	Uanmeldte ej truffet
Driftsorienterede tilsyn	663	259	5
Nygodkendelser	12	1	0
I alt	675	260	5

2.4 Sanktionssager og baggrunden herfor

Sanktionssager dækker over iværksatte påbud og skærpede tilsyn. Når et tilbud eller plejefamilie får udstedt en sanktion i form af et påbud eller skærpet tilsyn vil dette fremgå på Tilbudsportalen.

I 2022 udstedte Socialtilsyn Midt påbud og skærpet tilsyn til:

- 3 tilbud, der blev godkendt med påbud og tilsammen fik 5 påbud
- 4 tilbud og 2 plejefamilier, der blev godkendt med skærpet tilsyn.

Tabel 2.4.1 Antal sager med påbud, skærpet tilsyn med påbud og skærpet tilsyn fordelt på plejefamilier og tilbud

Tilsynstype	Godkendt med påbud	Skærpet tilsyn med påbud	Skærpet tilsyn
Plejefamilier	0	0	2
Sociale tilbud	3	0	4
I alt	3	0	6

Iværksatte påbud uden skærpet tilsyn

I 2022 var der 3 tilbud, der blev godkendt med påbud og tilsammen fik 5 påbud. Påbud udstedes, når der er forhold i tilbuddet eller plejefamilien, der ikke er i orden og dermed påvirker kvaliteten og borgernes trivsel. Derfor kan det også have konsekvenser for tilbuddet eller plejefamilien at få påbud.

Socialtilsynet vil altid, inden evt. udstedelse af et påbud, være i tæt dialog med tilbuddet eller plejefamilien for at undersøge, om det er muligt at rette op på kvaliteten uden sanktioner. Er dette ikke muligt, udstedes et påbud, hvorefter det er tilbuddet eller plejefamiliens ansvar at udbedre forholdene, så kvaliteten er i orden, og påbuddet kan fjernes. Ved udstedelse af et påbud gives en frist for opfyldelse af påbuddet. Det er de konkrete forhold og påbuddets karakter, der bestemmer tidsfristen. Nogle påbud skal efterleves straks, og andre løber over en længere periode.

Iværksatte skærpede tilsyn

I 2022 blev der iværksat skærpet tilsyn på 4 tilbud og 2 plejefamilier. Ingen af disse tilbud eller plejefamilier fik udstedt påbud sammen med det skærpede tilsyn.

Når der træffes afgørelse om at udstede skærpet tilsyn, skyldes det konkrete forhold, der skaber bekymring for driften og borgernes trivsel, og hvor den nødvendige kvalitet ikke længere er til stede. Når et tilbud er under skærpet tilsyn, betyder det, at tilbuddet får flere tilsynsbesøg både anmeldte og uanmeldte for at undersøge om tilbuddet følger socialtilsynets anvisninger og retter op på forholdene.

Et skærpet tilsyn medfører desuden, at tilbuddet skal betale en særskilt tilsynstakst. Plejefamilier skal ikke betale takst.

Nedenstående tabel viser, hvilke temaer i kvalitetsmodellen, der er blevet berørt i sanktionssagerne.

Tabel 2.4.2 Oversigt over temaer, der er berørt i sanktionssagerne på tilbudsområdet

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Fordeling på temaer
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og sociale relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Organisation og ledelse	2
Kompetencer	0
Sundhed og trivsel	3
Fysiske rammer	0
Økonomi	0
I alt	5

2.5 Tilbudsstrukturen 2022

Nedenstående tabel viser, hvordan tilbuddene fordeler sig i forhold til pladsantal.

Tabel 2.5.1 Antal pladser fordelt på virksomhedsform (ekskl. nygodkendte tilbud)

Antal pladser	Offentlige tilbud	Private tilbud	I alt
1 - 9 pladser	1819	2454	4273
10 - 14 pladser	1899	1093	2992
15 - 19 pladser	1220	410	1630
20 - 49 pladser	3060	744	3804
50 - 99 pladser	1423	441	1864
100 - 500 pladser	3119	190	3309
I alt	12540	5332	17872

2.5 TNedenstående tabel viser, hvordan pladserne fordeler sig på virksomhedsform og tilbudstyper.

Tabel 2.5.2 Antal pladser fordelt på virksomhedsform og tilbudstyper (Ekskl. nygodkendte tilbud)

Tilbudstyper	Privat	Offentlige	I alt
§ 101, Dagbehandlingstilbud - Stofmisbrug	2	7	9
§ 101, jf. § 107, Døgnbehandlingstilbud - Stofmisbrug	83	4	87
§ 103, Beskyttet beskæftigelsestilbud	160	372	532
§ 104, Aktivitets- og samværstilbud	633	1.546	2.179
§ 107, Midlertidigt botilbud	1.185	671	1.856
§ 107, Rehabiliteringstilbud	5	21	26
§ 108, Længerevarende botilbud	372	422	794
§ 109, Kvindekrisecenter	134	0	134
§ 110, Forsorgshjem/herberg	824	236	1.060
§ 32, Særlige dagtilbud	0	7	7
§ 36, Særlige klubtilbud	0	10	10
§ 66, stk. 1, nr. 6, Socialpædagogisk opholdssted	1.124	0	1.124
§ 66, stk. 1, nr. 7, Åben døgninstitution	71	607	678
§101 – Børn og unge, Ambulant stofmisbrugsbehandling	30	313	343
§101 – Voksne, Ambulant stofmisbrugsbehandling	27	2.300	2.327
§101a, Ambulant anonym stofmisbrugsbehandling	1	77	78
§108a, jf. §108, Botilbud målrettet unge mellem 18 og 35 år	1	1	2
ABL § 105 stk. 1, Almen ældrebolig/-handicapvenlig bolig	7	111	118
ABL § 105 stk. 2, Almen ældrebolig/-handicapvenlig bolig	225	3.744	3.969
ABL § 149a, Almen bolig til særlig udsatte grupper	0	34	34
ABL § 3 stk. 2 og § 5 stk. 3, Bofællesskab	0	35	35
ABL § 5 stk. 2, Almen plejebolig	0	38	38
Lejebolig, Lejeloven	110	87	197
SUL § 141, Dagbehandlingstilbud - Alkoholmisbrug	5	11	16
SUL § 141, Døgnbehandlingstilbud - Alkoholmisbrug	79	0	79
SUL §141, Ambulant alkoholmisbrugsbehandling	254	1.886	2.140
I alt	5.332	12.540	17.872

2.6 Henvendelser om bekymrende forhold (whistleblower)

I 2022 modtog Socialtilsyn Midt 473 henvendelser om bekymrende forhold. Sammenlignet med antallet i 2021, hvor der var 433 henvendelser, er det en stigning på 40 henvendelser.

Alle har mulighed for at kontakte Socialtilsyn Midts whistleblower-ordning. Typisk er det beboere, personale og pårørende, der henvender sig, fordi de har observeret eller personligt oplevet forhold, de finder bekymrende. Alle indkomne henvendelser registreres enkeltvis, uanset om der er tale om flere anmeldere, eller det er den samme anmelder, der kontakter Socialtilsyn Midt flere gange. Hos Socialtilsyn Midt er det udvalgte medarbejdere, som modtager og registrerer henvendelserne og efterfølgende distribuerer dem videre til ledelsen, der i samarbejde med tilsynskonsulenterne vurderer den videre behandling af henvendelserne.

Nogle henvendelser kræver øjeblikkelig handling fra socialtilsynets side. I disse tilfælde får tilbuddet eller plejefamilien et uanmeldt besøg. Dog behandles langt de fleste henvendelser i forbindelse med planlagte tilsynsbesøg, hvor tilsynskonsulenterne undersøger de forhold som den specifikke henvendelse har omhandlet.

Det er muligt at være 100% anonym som whistleblower. Såfremt whistleblower ønsker at være 100% anonym, kan Socialtilsyn Midt ikke oplyse tilbud eller plejefamilier om, at der har været en henvendelse. Det kræver derfor, at tilsynskonsulenterne laver et grundigt forarbejde og går særligt i dybden med de temaer i kvalitetsmodellen, som henvendelsen kan høre ind under. Henvendelser om bekymrende forhold kan medvirke til, at der udstedes påbud eller at en godkendelse inddrages.

Tabel 2.6.1 Antallet af henvendelser i 2022

Nye tilbud	Antal
Plejefamilier	53
Sociale tilbud	420
I alt	473

I 2022 har langt de fleste henvendelser omhandlet ledelse (dårlig eller manglende) og socialfaglige kompetencer (dårlig eller manglende), hvilket også var tilfældet i 2021.

Tabel 2.6.2 Oversigt over henvendelser fordelt på kategori

Kategori	Antal
Andet	38
Arbejds miljø	11
Fysiske rammer	9
Hygiejne	1
Ledelse – dårlig eller manglende	125
Manglende inddragelse	17
Nedværdigende behandling	28
Omgangstone	9
Pædagogik	60
Seksuella overgreb	6
Socialfaglige kompetencer – dårlig eller manglende	120
Stofmisbrug/alkoholmisbrug i tilbuddet	12
Vold - fysisk	9
Vold – psykisk	18
Økonomi	8
Økonomisk kriminalitet	2
I alt	473

Kendskab til whistleblower-ordningen

Socialtilsynet er forpligtet til at informere om whistleblowerordningen for at sikre, at både borgere, pårørende, ansatte og andre personer er bekendte med ordningen, samt de rettigheder de har i forhold til anonymitet.

Socialtilsyn Midt gør følgende for at informere om ordningen:

- Ordningen er beskrevet på Socialtilsyn Midts hjemmeside med kontaklinformationer
- Kontaktoplysninger på whistleblowertelefonen og webformularen er printet på Socialtilsyn Midts visitkort
- Tilbuddene får hvert år en opslagsseddel som de opfordres til at placere et synligt sted i tilbuddet
- Socialtilsynets medarbejdere oplyser om ordningen, når de er på tilsynsbesøg

Derudover spørger Socialtilsyn Midt i den årlige tilfredshedsundersøgelse ind til kendskabet til whistleblowerordningen.

2.7 Sagsbehandlingstider i 2022

Nygodkendelse af plejefamilier og tilbud er omfattende og dybdegående processer, hvor en lang række forhold undersøges med udgangspunkt i kvalitetsmodellens 7 temaer. Godkendelsesprocessen for plejefamilier indebærer, at kommende plejefamilier interviewes. Her spørges der bl.a. ind til plejeforældrenes familieforhold, sammenspillet i familien, opvækstvilkår, uddannelsesbaggrund, sygdomshistorie og økonomiske forhold. De fysiske rammer besigtiges og vurderes ligeledes som en del af godkendelsesprocessen. Dette skal sikre, at de nye plejefamilier har de nødvendige ressourcer til at varetage kommende plejeopgaver, herunder samarbejde med kommune, skole, biologiske forældre m.m. Kommende plejefamilier skal også gennemføre et grundkursus, der fungerer som en del af godkendelsesgrundlaget.

Kommende sociale tilbud interviewes ligeledes som en del af godkendelsesprocessen. Her er der bl.a. fokus på tilbuddets målgruppe, metodiske grundlag, medarbejderkompetencer, uddannelsesniveau, værdigrundlag, økonomiske forhold, vedtægter m.m. De fysiske rammer besigtiges og vurderes som en del af godkendelsesprocessen. Alle disse forhold gennemgås for at sikre, at tilbuddet kan levere den relevante kvalitet til målgruppen.

På baggrund af interview og gennemgang af relevante dokumenter vurderes det, hvorvidt plejefamilien eller tilbuddet kan godkendes. Gennem hele godkendelsesprocessen er de kommende plejefamilier og tilbud i tæt dialog med tilsynskonsulenterne. Der udarbejdes en rapport og et godkendelsesbrev, og plejefamilien eller tilbuddet kommer på Tilbudsportalen, hvor alle godkendte tilbud og plejefamilier skal offentliggøres.

Sagsbehandlingstiden kan variere fra gang til gang, da der kan være mange faktorer, som kan gribe ind i processen. Der kan være forsinkelse i forhold til indsendelse og indsamling af dokumenter, uforudsete problemstillinger, der kræver ekstra undersøgelse osv. I forhold til godkendelse af nye plejefamilier har det en direkte effekt på sagsbehandlingstiden, når ansøgerne melder fra på et kursus og derefter melder sig på et kursus senere på året. En del ansøgere har i 2022 afmeldt og tilmeldt sig kurser.

Nedenstående sagsbehandlingstider er en gennemsnitsberegning.

Gennemsnitlige sagsbehandlingstider i 2022:

- Sagsbehandlingstiden for godkendelse af nye plejefamilier har i gennemsnit været 37,7 uge
- Sagsbehandlingstiden for godkendelse af nye sociale tilbud har i gennemsnit været 17,3 uge

Sagsbehandlingstiden for godkendelse af nye plejefamilier er steget fra 35,1 uger i 2021 til 37,7 uger i 2022. Sagsbehandlingstiden for tilbud er steget fra 16,6 uger i 2021 til 17,3 uger i 2022.

2.8 Aktindsigt 2022

Socialtilsyn Midt har i 2022 behandlet i alt 129 aktindsigtsanmodninger. Det er 57 aktindsigtsanmodninger færre end i 2021, hvor der blev behandlet 186 anmodninger.

Udover aktindsigtsanmodninger er der behandlet 13 videregivelser af materiale til andre myndigheder efter forvaltningslovens § 28.

Aktindsigtsanmodninger er ressourcekrævende, da det ofte er store mængder data, der skal fremsøges og anonymiseres inden det sendes af sted. Endvidere bruges der ressourcer på besvarelse af spørgsmål og korrespondance.

Gennemsnitligt bruger teamet, som har ansvaret for aktindsigtsanmodninger, 20 timer på hver anmodning.

2.9 Ankeafgørelser i 2022

Socialtilsyn Midt har i 2022 fået 16 afgørelser retur fra Ankestyrelsen.

- 7 vedrørte tilbud
- 1 vedrørte en privatpersons klageadgang over en tilbudssag
- 1 vedrørte aktindsigt
- 6 vedrørte plejefamilier
- 1 vedrørte en klage over socialtilsynets sagsbehandling.

Ankestyrelsen har stadfæstet 13 afgørelser, hjemvist 1 afgørelse, ophævet 1 afgørelse og afvist at behandle 1 afgørelse.

Afgørelserne har omhandlet følgende:

- 5 afgørelser har omhandlet inddragelse af godkendelsen som socialt tilbud eller plejefamilie
- 2 afgørelser har omhandlet udstedelse af påbud
- 4 sager har omhandlet ændring af godkendelsen
- 1 sag har omhandlet en klage om aktindsigt
- 1 sag har omhandlet afslag på nygodkendelse som plejefamilie
- 1 sag har omhandlet hvem der er klageberettiget når socialtilsynet træffer en afgørelse
- 1 sag har omhandlet en klage over socialtilsynets sagsbehandling
- 1 har omhandlet ankestyrelsens afslag på at behandle en for sent fremkommet klage

2.10 Magtanvendelser

I det daglige arbejde med borgere kan der opstå situationer, hvor medarbejderne, som tager sig af borgeren, er nødt til at foretage handlinger, der er et indgreb i borgerens rettigheder. Grundlaget for denne indgriben kan ske af hensyn til borgeren selv, men også af hensyn til andre, hvor eks. borgeren kan udvise uforsvarlig eller farlig adfærd.

Der er tale om en magtanvendelse, når borgeren ikke frivilligt medvirker til foranstaltningen. Alle former for magtanvendelse skal registreres og indberettes.

Magtanvendelser kan differentieres i forskellige kategorier. Der differentieres bl.a. i, hvorvidt magtanvendelsen hører til børn- og ungeområdet eller voksenområdet. Herudover differentieres der også i karakteren af magtanvendelsen. Her sondres der imellem forhåndsgodkendte magtanvendelser, fysiske magtanvendelser samt magtanvendelser uden lovhjemmel.

Socialtilsyn Midts magtanvendelsesteam gennemgår og registrerer alle indsendte magtanvendelser med henblik på at vurdere, hvorvidt indberetningen giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser, samt hvorvidt disse giver anledning til bekymring, hvor yderligere instanser må involveres.

Former for magtanvendelser og registreringer fra 2022

Nedenstående afsnit vil gennemgå de forskellige former for magtanvendelser samt de tilhørende registreringer hos Socialtilsyn Midt i 2022. Det er Socialtilsyn Midts vurdering, at der er et generelt godt kendskab til brugen af magtanvendelser samt regler og registreringer heraf. Generelt har tilbuddene fokus på at lave uddybende beskrivelser og på om betingelserne i den angivne bestemmelse vurderes at være opfyldt, herunder de grundlæggende principper for magtanvendelse.

Børn- og unge- samt voksenområdet

Magtanvendelser, der omhandler anbragte børn og unge hører ind under lov om voksenansvar og er gældende for børn og unge, som er anbragt på et opholdssted eller en døgninstitution. § 8 i lov om voksenansvar gælder også specialiserede plejefamilier, der er ansat til at varetage en specialiseret opgave.

I 2022 har Socialtilsyn Midt registreret:

- 1321 magtanvendelser på børn og ungeområdet.

Bestemmelserne om magtanvendelser på voksenområdet gælder for personer med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp eller socialpædagogisk bistand m.v. efter § 83-87, behandling efter §§101 og 102 eller aktiverede tilbud efter §§ 103 og 104, som ikke samtykker i en foranstaltning. I 2022 har Socialtilsyn Midt registreret:

- 6250 magtanvendelser på voksenområdet.

Det samlede billede for magtanvendelser på børn- og unge samt voksenområdet ser ud til at være i en positiv udvikling. Sammenlignet med 2021, er der sket et fald i magtanvendelser på begge områder. På børn- og ungeområdet er der sket et fald på 300 magtanvendelser, mens der på voksenområdet er sket et fald på 200 magtanvendelser fra 2021 til 2022.

Forhåndsgodkendelser – forhåndsgodkendte magtanvendelser

Forhåndsgodkendelser, eller rettere forhåndsgodkendte foranstaltninger, dækker over den type af magtanvendelser, der skal forhåndsgodkendes af kommunen. Denne type af magtanvendelser omhandler forskellige situationer som eks. anvendelse af alarmer, seler, låsning og sikring af døre mm. I 2022 har Socialtilsyn Midt registreret en stigning på:

- Indberetninger vedrørende seler, som er steget fra 1411 forhåndsgodkendelser i 2021 til 1868 forhåndsgodkendelser i 2022
- Indberetninger vedrørende velfærdsteknologi, som er steget fra 729 i 2021 til 1062 i 2022
- Indberetninger vedrørende låsning og sikring af yderdøre og vinduer, som er steget fra 175 forhåndsgodkendelser i 2021 til 279 forhåndsgodkendelser i 2022

Det er Socialtilsyn Midts vurdering, at tilbuddene har et godt kendskab til, hvilke situationer der skal søges om forhåndsgodkendelse til. Socialtilsyn Midt anbefaler dog, at tilbuddene er opmærksomme på, at der i indberetningerne angives den periode for tilladelse, som er i overensstemmelse med tilladelsen fra kommunen. Desuden bør tilbuddene fortsat have fokus på fornyelse af tilladelse og dermed sikre, at der til hver en tid foreligger en gyldig tilladelse.

Magtanvendelser uden lovhjemmel

Magtanvendelser uden lovhjemmel omhandler de magtanvendelser, der bliver lavet på tilbuddene udover de magtanvendelser, der har hjemmel i lovgivningen. En sådan magtanvendelse kan fx være, hvis lovens betingelser for indgreb ikke er opfyldt, eller hvis det vurderes, at de grundlæggende principper om mindsteindgreb ikke er anvendt.

Hos Socialtilsyn Midt vedrører 2/3 af de registrerede magtanvendelser uden lovhjemmel aflåsning af borgeres ejendele uden samtykke, eller anvendelse af seler eller alarm mm., hvor der endnu ikke foreligger tilladelse fra kommunen. Nogle af disse magtanvendelser kan af kommunen godkendes som forhåndsgodkendte magtanvendelser. Indtil dette er tilfældet, skal sådanne magtanvendelser indberettes det som en magtanvendelse uden lovhjemmel.

I praksis har det betydet, at Socialtilsyn Midt i 2022 har modtaget indberetninger fra flere tilbud, hvor de fortsat afventede en tilladelse fra kommunen. I tilfælde af, at foranstaltningen (seler, alarm eller aflåsning af terrassedør) vurderedes nødvendig, skulle tilbuddet i pågældende periode frem til gyldig tilladelse indberette dagligt og som "uden lovhjemmel". Denne indberetningspraksis betyder, at Socialtilsyn Midt for en borger kan modtage 30 indberetninger for en måned frem for én indberetning, såfremt der havde foreligget en tilladelse.

Fysiske magtanvendelser

En fysisk magtanvendelse dækker over en fysisk indgriben i selvbestemmelsesretten overfor en person, der aktivt modsætter sig eller forholder sig passivt i forhold til et konkret tilbud eller en opfordring. Fysiske magtanvendelser kan alene anvendes, hvis personen er til skade for sig selv eller andre, ved materiel skade samt i andre tilfælde ift. demente.

Magtanvendelsen skal afpasses i henhold til den givne situation, og må ikke gå ud over det strengt nødvendige. En fysisk magtanvendelse skal derfor afstemmes efter mindsteindgrebsprincippet og proportionalitetsprincippet, hvilket betyder, at den mindst indgribende løsning skal have førsteprioritet, samt at magtanvendelsen skal begrænses til det absolut nødvendige og være rimelig.

I 2022 har Socialtilsyn Midt registreret et fald i antallet af fysiske magtanvendelser:

- I 2021 var der 507 fysiske magtanvendelser
- I 2022 var der 326 fysiske magtanvendelser

Det er et fald på 181 magtanvendelser. Det er Socialtilsyn Midts vurdering, at tilbuddene har fokus på at forebygge fysiske magtanvendelser.

3. Økonomi

3.1 Socialtilsyn Midts økonomi 2022

Tabel 3.1.1 Regnskab 2022 og budget 2022, 1.000 kr.

	Budget 2022	Regnskab 2022	Forskel
Socialtilsyn Midts direkte udgifter (løn mv.)	51.270	54.158	2.888
Indirekte udgifter (overhead mv.)	2.769	2.928	159
Udgifter i alt	54.039	57.086	3.047
Indtægter fra objektiv finansiering	-29.913	-29.913	0
Indtægter fra tilsynstakster	-24.126	-26.652	-856
Indtægter i alt	-54.039	-56.565	-2.562
Netto	0	521	521

Socialtilsyn Midts regnskab for 2022 viser et underskud på 521 t.kr., hvilket svarer til 0,9 % af omsætningen. Underskuddet bliver brugt til at nedbringe noget af det overførte overskud fra 2021. Der vil således skulle overføres et overskud på 273 t.kr. til 2023, som hensættes til implementering af de nye opgaver om koncerner og koncernlignende konstruktioner.

Tabel 3.1.2 Antal af tilbud omfattet af tilsyn af Socialtilsyn Midt

	Forudsat i budget 2022	Faktisk antal i 2022
Plejefamilier	1.402	1.224
Tilbud	376	486
I alt	1.878	1.710

Antallet af tilbud i ovenstående tabel er det antal tilbud som har modtaget en faktura i året 2022, hvilket inkluderer både lukkede og nygodkendte tilbud i løbet af året. Det faktiske antal plejefamilier er antallet af aktive plejefamilier pr. 3. januar 2023.

Tabel 3.1.3 Budget 2022 for Socialtilsyn Midt, 1.000 kr., 2023-priser

Budget 2023	
Socialtilsyn Midts direkte udgifter (løn mv.)	57.328
Indirekte udgifter (overhead mv.)	3.096
Udgifter i alt	60.424
Indtægter fra objektiv finansiering	-28.110
Indtægter fra tilsynstakster	-32.314
Indtægter i alt	60.424
Netto	0

Tabellen viser budget 2022 for Socialtilsyn Midt, som danner grundlag for tilsynstakster og objektiv finansieringsbidrag i 2022, jf. tabel 3.2.1 og 3.2.2.

3.2 Tilsynstakster og objektive finansieringsandele

Tabel 3.2.1 Udvikling af grundtaksterne (dvs. uden reguleringerne) – årets priser

Takstkategori (antal pladser)	2021	2022	2023
0 – 7	35.707	36.255	39.977
8 – 24	42.848	43.506	47.973
25 – 49	71.413	72.510	79.955
>50	138.726	108.765	119.932
Nygodkendelser			
– 7	23.351	27.031	27.204
8 – 24	28.021	32.437	32.645
25 – 49	46.701	54.062	54.408
>50	70.052	81.092	81.613
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse			
0 – 7	6.464	7.025	8.165
8 – 24	7.757	8.430	9.800
25 – 49	12.928	14.051	16.333
>50	19.392	21.076	24.500
Skærpet tilsyn			
0 – 7	3.571	3.625	3.998
8 – 24	4.285	4.351	4.797
25 – 49	7.141	7.251	7.995
>50	13.873	10.876	11.993

Som følge af manglende indtægt fra tillægstakster, jf. afgørelse fra Ankestyrelsen i 2018 havde Socialtilsyn Midt midlertidigt hævet taksterne på tilbud med mere end 50 pladser i 3 år fra 2019 til 2021. De øvrige takster reguleres efter aftalte principper i socialtilsynenes fælles finansieringsmodel.

Tabel 3.2.2 Udviklingen i taksterne for den objektive finansiering fra 2021-2023

Takstkategori	2021	2022	2023
Årets samlede takstgrundlag	-30.424	-29.913	-28.110
Årets regulering Over-/underskud	0	0	0

Tabel 3.2.3 Udviklingen i tilkøbsydelse fra 2021-2023

Tilkøbsydelse	2021	2022	2023
Indtægt	-140	-76	-209

I 2021 har der ikke været afholdt magtanvendelseskurser i samme omfang grundet coronarestriktioner.

4. Den generelle kvalitet i sociale tilbud og plejefamilier

Socialtilsyn Midts opgave er at kontrollere og vurdere om kvaliteten i den enkelte tilbud og plejefamilier er i orden og dermed sikre, at de anbragte borgeres behov og trivsel imødekommes.

Socialtilsyn Midt har i forbindelse med årsrapport 2022 trukket data til at belyse den generelle kvalitet i sociale tilbud og plejefamilier.

Der er trukket data på gennemsnitsscorerne på temaniveau på kvalitetsmodellen 7 temaer. I vurderingen af kvaliteten i det enkelte tilbud og plejefamilie beskrives og bedømmes alle indikatorer i kvalitetsmodellen, og i den forbindelse scores indikatorerne fra 1-5, hvor 5 er den højeste score.

Temaet økonomi indgår ikke i datasættet, da temaet vurderes særskilt og ikke bliver scoret i kvalitetsmodellen. Data viser, at scoren på både tilbuds- og plejefamilieområdet generelt ligger på et højt niveau, og at der er fokus på at fastholde og forbedre kvaliteten til gavn for borgernes trivsel.

Gennemsnitsscorer på tilbudsområdet

Hvis vi ser nærmere på gennemsnitsscoren for temaet "organisation og ledelse" ses en tydelig fremgang fra 3,6 i 2021 til 4,2 2022.

Den specifikke årsag er ikke kendt, men en mulig forklaring kan skyldes, at der i januar 2022 blev tilføjet en ny indikator for temaet "organisation og ledelse".

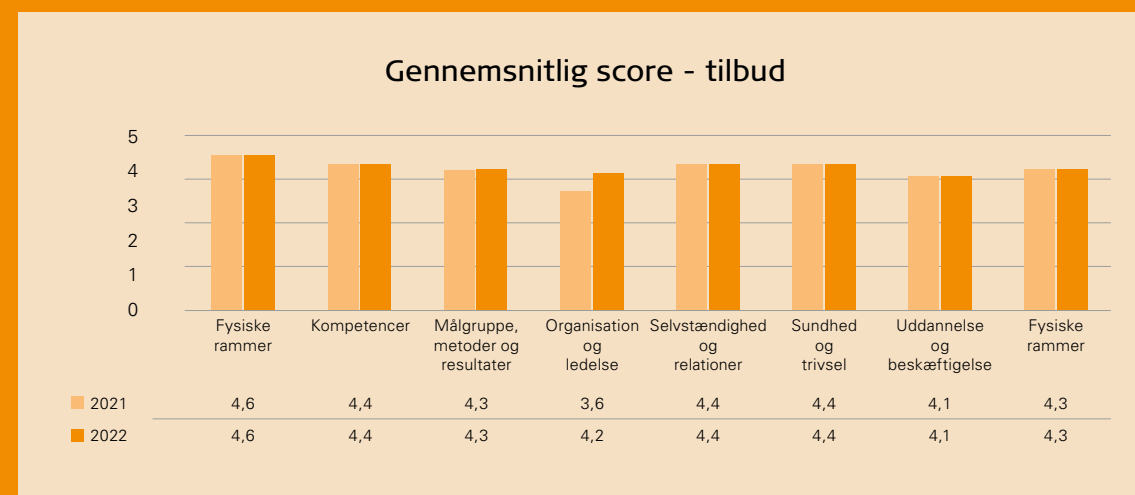
Indikatoren blev først behandlet på tilsynsbesøg fra februar i 2022, men for at kunne generere en endelig tilsynsrapport til tilbuddene har det været nødvendigt at score indikatoren uden at indikatoren har været belyst.

Indikatoren har derfor fået den laveste score, og det trækker ned på temaets gennemsnitlige score. Da data til årsrapporten altid trækkes i starten af det nye år "forstyrrede" denne nye indikator i den gennemsnitlige score for 2021 og der kan derfor ses en relativ høj stigning i scoren i 2022.

Herudover ses det, at gennemsnitsscoren på de resterende temaer er uforandret, hvilket tyder på, at det i 2022 er lykket at opretholde den gode kvalitet på tilbudsområdet fra det foregående år.

Samlet set ligger den gennemsnitlige score på samme niveau som i 2020 og vidner om, at tilbuddene tager deres opgave alvorlig i forhold til at fastholde en god kvalitet til gavn for de anbragte borgere

Tabel 4.1.1 Gennemsnitsscorer på tilbud

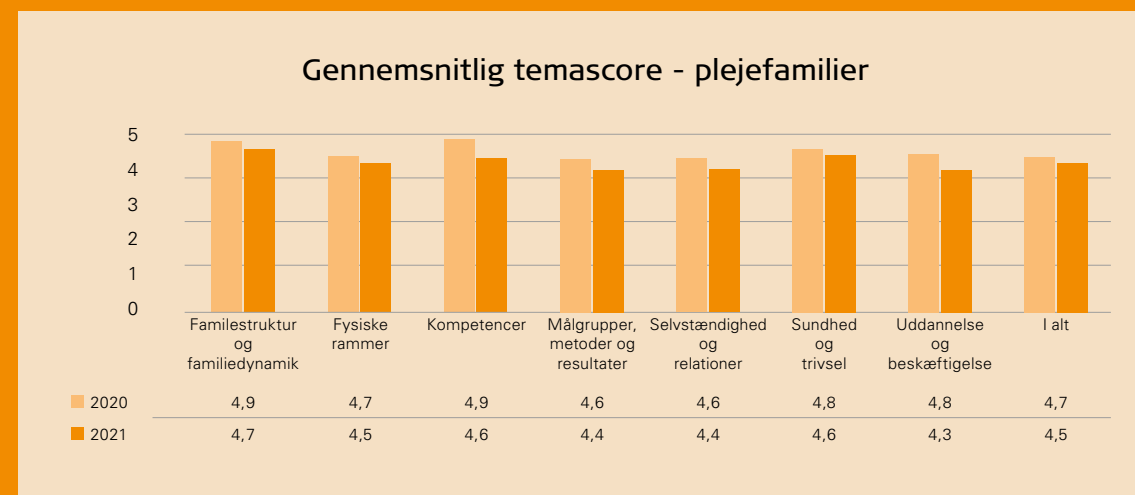

Gennemsnitsscorer på plejefamilieområdet

Den nedenstående tabel viser gennemsnitsscorer for plejefamilier i 2022. Fælles for alle syv temaer er, at der har været en mindre tilbagegang på gennemsnitsscoren. Tilbagegangen er størst for temaet "kompetencer" på 0,3, mens tilbagegangen på de resterende tematikker ligger på 0,2. Forklaringen på denne mindre tilbagegang er ukendt, hvorfor vi i 2023 vil være opmærksomme på denne udvikling.

Til trods for denne mindre tilbagegang, kan vi konstatere, at kvaliteten på plejefamilieområdet fortsat ligger på et højt niveau, hvorfor vi vurderer, at plejefamilierne er klædt godt på til at klare plejeopgaven.

Tabel 4.1.2 Gennemsnitsscorer på plejefamilier

5. Socialtilsyn Midts fokuspunkter i årsrapporten 2022

Hvert år udvælger Socialtilsyn Midt en række fokuspunkter, som bliver belyst i årsrapporten. I 2022 har fokus bl.a. været på implementering af en faglig vejledning vedr. socialtilsynenes dialogforpligtelse samt implementering af ny lovgivning. Desuden er der som vanligt fokus på den årlige tilfredshedsundersøgelse.

5.1 Implementering af den faglige vejledning vedr. socialtilsynenes dialogforpligtelse

Når socialtilsynene fører tilsyn og træffer afgørelser vedr. de sociale tilbud og plejefamilier, skal der ifølge loven indgås en dialog med tilbuddet eller plejefamilien. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten. Dialogen er et essentielt element og en forudsætning for et konstruktivt samarbejde mellem socialtilsynet, kommuner, regioner, plejefamilier og de private tilbud. Socialtilsyn Midt har derfor i 2022 haft et stort fokus på implementering af den faglige vejledning vedr. socialtilsynenes dialogforpligtelse, som Social- og boligstyrelsen udgav i 2021.

Vejledningen indeholder faglige anbefalinger til omsætning af dialogforpligtelsen til tilsynspraksis og bidrager til udvikling og kvalificering af den dialog, som Socialtilsyn Midt har med tilbud, plejefamilier, regioner og kommuner.

Arbejdet med implementering af den faglige vejledning er foregået både nationalt i samarbejde med de fem andre socialtilsyn samt lokalt i Socialtilsyn Midt. Det nationale arbejde har haft fokus på, hvordan vi på tværs af de 5 socialtilsyn kan sikre, at vi omsætter de faglige anbefalinger i vejledningen så ensartet, systematisk, og fagligt kompetent som muligt.

De seks kerneelementer

De faglige anbefalinger til dialog bygger på et teoretisk værdigrundlag som illustreres gennem 6 praksisnære kerneelementer. Arbejdet med at udvikle og kvalificere socialtilsynenes dialog har centreret sig om disse 6 kerneelementer.

Det lokale implementeringsarbejde

Forud for implementeringsarbejdet, har Socialtilsyn Midt lokalt analyseret og vurderet den dialogiske praksis, hvorefter arbejdet med de 6 kerneelementer er blevet målrettet og fokuseret mod udvalgte områder af vejledningen. Det første led i implementeringsarbejdet bestod af en større workshop for alle medarbejdere i socialtilsynet vedr. den dialogiske praksis. Herefter begyndte arbejdet med hypoteser om, hvilke indsatser og aktiviteter der vil skabe forandringer i praksis. Dette har udmøntet sig i, at alle tilsynskonsulenter og ledelse i Socialtilsyn Midt har deltaget i forskellige afprøvninger af metoder, redskaber og aktiviteter i løbet af hele 2022 med udgangspunkt i vejledningen. Undervejs i dette forløb er socialtilsynene på tværs af landet gået sammen og har tilrettelagt, kvalificeret og reflekteret over de lokalt igangsatte implementeringstiltag.

Medarbejdere og ledelse i Socialtilsyn Midt har oplevet arbejdet med vejledningen som meget meningsfuldt og spændende. Afdelingsleder Lise Berthelsen fortæller bl.a. at

” Den faglige vejledning giver os struktur og en bedre ramme til at arbejde med vores dialogforpligtelse. Den hjælper os med at udvikle vores eksisterende praksis og er med til at sikre, at vi tænker dialog ind alle de steder, vi kommunikerer med tilbud og plejefamilier

Arbejdet med implementering af den faglige vejledning vedr. dialogforpligtelsen fortsætter i 2023, hvor arbejdet lige så stille vil blive orienteret mod, hvordan Socialtilsyn Midt fastholder den praksis, der er udviklet i 2022.

5.2 Implementering af ændring af lov om socialtilsyn, herunder oprettelse af specialistfunktion i Socialtilsyn Midt

Et flertal i Folketinget blev i april 2021 enige om at styrke både det faglige og det økonomiske tilsyn med landets sociale tilbud til udsatte børn, unge og voksne. Store dele af lovændringerne om det styrkede socialtilsyn trådte i kraft pr. 1. februar 2022. I 2022 har Socialtilsyn Midt derfor haft stor fokus på implementering af den nye lovændring, hvilket har betydet, at Socialtilsyn Midt har udarbejdet og implementeret en række nye arbejdsgange og processer primært med afsæt i økonomiske og juridiske kompetencer.

En af de større ændringer i lovgivningen er oprettelsen af specialistfunktioner, hvor tilsynene på små eller komplicerede områder er blevet samlet i 4 specialistfunktioner hos de enkelte socialtilsyn. Specialistfunktionerne udgør landsdækkende tilsyn med sikrede institutioner, koncerner og koncernlignende konstruktioner, BPA-arbejdsgivervirksomheder samt efterskoler og frie fag- og grundskoler med kostordning.

Oprettelse af specialistfunktionen trådte i kraft pr. 1. juli 2022. Socialtilsyn Midt fik sammen med Socialtilsyn Hovedstaden tildelt opgaven med af godkende og føre tilsyn med private tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner. Socialtilsyn Midt fik derfor, pr. 1. juli 2022 overdraget tilsynsmyndigheden for 112 tilbud. Dette har betydet, at porteføljen på tilbudsområdet er øget med cirka 30%. Dette har medført en opnormering i antal medarbejdere, hvor Socialtilsyn Midt i løbet af foråret har taget imod mange nye og dygtige kollegaer.

De mange nye medarbejdere samt de mange overdragede tilbud, der geografisk ligger fordelt over hele Danmark, har medført en række ændringer og tilpasninger i Socialtilsyn Midt. Mange af Socialtilsyn Midts teams har fået nye kollegaer, og hvor de tidligere primært har dækket Region Midtjylland og Fåborg Midtjylland Kommune skal de i 2023 dække hele Danmark og dermed køre markant længere end tidligere.

Desuden har der i 2022 været et stort fokus på opstart af samarbejde med Socialtilsyn Hovedstaden ift. at få ensrettet processer og arbejdsgange med de tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner. Stabsleder Ida Antonsen fortæller om processen:

” *Hovedfokus i overdragelsesprocessen har været at sikre, at samarbejdet med alle de nye tilbud er kommet godt fra land, særligt fordi de kom fra forskellige tilsyn og midt i et tilsynsår. Desuden har det været essentielt at få fortolket og omsat de nye ændringer i loven, så vi har kunnet tilpasse vores praksis specielt på det økonomiske og juridiske område*

I tråd med Socialtilsyn Midts arbejde med at implementere den faglige vejledning vedr. dialogforpligtelsen har der også i forbindelse med lovændringen været stort fokus på at kommunikere og indgå i dialog med de mange tilbud, der er blevet berørte af lovændringerne.

5.3. Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2022

I efteråret 2022 foretog Socialtilsyn Midt den årlige tilfredshedsundersøgelse. Alle eksisterende plejefamilier og tilbud i Socialtilsyn Midts dækningsområde er blevet inviteret til at deltage i undersøgelsen. I alt fik 1223 plejefamilier og 371 tilbud tilsendt spørgeskemaet. Ud af det samlede antal respondenter har 705 plejefamilier (58%) og 237 tilbud (64%) besvaret tilfredshedsundersøgelsen.

Nedenstående afsnit vil gennemgå centrale fund fra tilfredshedsundersøgelsen. Den fulde længde af tilfredshedsundersøgelsen kan findes på Socialtilsyn Midts hjemmeside.

Kort om tilfredshedsundersøgelsens fokus

Tilfredshedsundersøgelsen 2022 har til formål at undersøge tilbuddenes og plejefamiliernes oplevelser og grad af tilfredshed omkring Socialtilsyn Midts arbejde.

Undersøgelsen stiller skarpere på graden af tilfredshed omkring selve tilsynsbesøget, informationen herom samt den efterfølgende opfølgning på de gennemførte tilsyn.

Herudover har dette års undersøgelse haft fokus på dialogen mellem tilbud/plejefamilie og socialtilsyn. Baggrunden for dette fokus skyldes vores erfaring og viden om, hvordan god dialog er altafgørende for vores samarbejde med plejefamilier og tilbud. Den gode dialog medfører, at vi kan bistå de respektive plejefamilier og tilbud konstruktivt med det fælles mål at sikre og opretholde kvalitet.

Tilfredshedsundersøgelsen har som vanligt også haft fokus på whistleblower-ordningen samt kendskabet hertil.

En dialogbaseret tilgang – de samlede oplevelser og graden af tilfredshed

Overordnet set er der en grundlæggende tilfredshed med dialogen med Socialtilsyn Midt. På tilbudsområdet ligger den samlede tilfredshed på 88%, mens tilfredshedsprocenten på plejefamilieområdet ligger på 87%. Både på tilbuds- og plejefamilieområdet har 10% svaret hverken/eller til spørgsmålet. Henholdsvis 2% på tilbudsområdet har svaret, at de har været utilfredse med dialogen. På plejefamilieområdet er der 3%, som har svaret, at de er utilfredse med dialogen.

Et centralt element i skabelsen af god dialog imellem parterne er følelsen af at blive inddraget og hørt i sine perspektiver. Socialtilsyn Midt har derfor i tilfredshedsundersøgelsen spurgt ind til netop dette – i hvor høj grad tilbud og plejefamilier oplever, at der er mulighed for at komme med egne perspektiver på det, der tales om på tilsynsbesøgene.

Resultaterne viser her, at der overordnet set synes at være en oplevelse af dette. Samlet set mener 82% af respondenterne fra plejefamilierne, at de enten i meget høj grad eller høj grad får mulighed for at bidrage med perspektiver i forbindelse med tilsynsbesøgene. For tilbudsområdet udgør dette 73%.

En lille del - 14% på plejefamilieområdet og 23% på tilbudsområdet - oplever, at de kun i nogen grad, mener at deres oplevelser og synspunkter bliver omtalt på under tilsynsbesøgene. Herudover har 3% på plejefamilieområdet svaret, at de i lav grad mener, at deres oplevelser og synspunkter bliver omtalt under tilsynsbesøgene, mens 1% slet ikke mener, at deres perspektiv inddrages. På tilbudsområdet udgør tallet for i lav grad 3%. Respondenterne haft mulighed for at uddybe deres svar i et kommentarspor.

Forklaringen på hvorfor de ikke oplever, at der er mulighed for at komme med egne perspektiver på det, der tales om på tilsynsbesøgene skyldes bl.a. manglende tid samt det at tilsynene opleves for skemalagte. Oplevelsen af tilsynene som værende for skemalagte medfører, at plejefamilierne/tilbuddene oplever, at der ikke er tid til at tale om emner, der ligger udenfor det planlagte program for tilsynsbesøget. Herudover uddyber andre, at de oplever at der er manglende gennemsigthed i rapporten i forhold til, hvad der blev sagt på mødet. Der er også respondenter, der tilkendegiver, at de sidder med en følelse af, at der allerede på forhånd er truffet en beslutning, og de synes ikke der synspunkter og oplevelser bliver inddraget i tilsynet.

Brugen af resultaterne

Plejefamiliernes og tilbuddenes viden, oplevelser og erfaringer er en vigtig brik i at kunne udvikle og forbedre praksis i Socialtilsyn Midt. Resultaterne af undersøgelsen er derfor meget vigtige. I forbindelse med besvarelse af spørgsmålene har det været muligt at skrive uddybende kommentarer under de enkelte temaer. Alle kommentarer blev i forbindelse med analysen af undersøgelsen gennemgået og opsummeret under de enkelte temaer.

Socialtilsyn Midt værdsætter alle de kommentarer, der kommer ind i forbindelse med tilfredshedsundersøgelserne. Socialtilsyn Midt forholder sig til alle gode idéer og forslag til, hvordan kvaliteten i tilsynsopgaven kan blive bedre og vil bruge tilfredshedsundersøgelsens resultater i organiseringen og udførelsen af tilsynsopgaven, herunder at styrke dialogen med både tilbud og plejefamilier.

Silkeborg
K o m m u n e